KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 14.8.2007
KOM(2007) 469 v konečném znění

# ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

## o stávajících právních ustanoveních, systémech a postupech v členských státech a na úrovni Společenství, týkajících se odpovědnosti v potravinářském a krmivářském odvětví, a o realizovatelných systémech finančních záruk v krmivářském odvětví na úrovni Společenství v souladu s článkem 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005 ze dne 12. ledna 2005, kterým se stanovují požadavky na hygienu krmiv

{SEC(2007)1066}

**SHRNUTÍ**

Dojde-li k nehodám velkého rozsahu, musí nést společnost náklady na stažení, přepravu, skladování a likvidaci krmiva, potravin a zvířat, jakož i náklady na analýzu a další administrativní výdaje. Kdo by měl platit?

Zásada, že provozovatelé krmivářských podniků jsou odpovědni za každé porušení příslušných právních předpisů o bezpečnosti krmiv a za případné přímé důsledky stažení z trhu, zpracování a/nebo likvidaci krmiv, zvířat a potravin z nich vyprodukovaných, je stanovena v článku 8 nařízení (ES) č. 183/2005[1] o hygieně krmiv. Zákonodárce se nicméně rozhodl do nařízení nezahrnovat finanční ustanovení týkající se finančních záruk v krmivářském odvětví. Komise ale musí Evropskému parlamentu a Radě předložit zprávu a případně i návrh právního předpisu. Účelem této zprávy je připravit půdu pro vytvoření účinného systému finančních záruk pro provozovatele krmivářských podniků. **Plná verze této zprávy v angličtině se nachází v příloze.**

Zpráva za prvé zkoumá stávající právní předpisy, systémy a postupy týkající se **odpovědnosti** a **finančních záruk** v krmivářském odvětví a jiných odvětvích na úrovni Společenství i na vnitrostátní úrovni. Za druhé navrhuje realizovatelný a uplatnitelný systém finančních záruk na úrovni Společenství. Zpráva analyzuje různé možnosti finančních záruk a tato analýza může tudíž přesahovat možnosti stanovené článkem 8.

**Finanční záruky** v krmivářském odvětví představují technicky realizovatelnou možnost, bude-li jasně stanoven rozsah krytí a spouštěcí mechanismus. Finanční dopad je pro jednotlivé provozovatele krmivářských podniků různý, bude ale záviset především na rozsahu krytí. Zavedení povinných finančních záruk nicméně není mezi provozovateli krmivářských podniků oblíbeným opatřením. Odvětví pojišťovnictví navíc zatím nevytvořilo produkty, které by uspokojily poptávku po finančních zárukách, pokud by tato povinnost byla s okamžitou platností zavedena.

A proto vzhledem ke složitosti této věci a obtížnosti jejího okamžitého zavedení Komise navrhuje do dvou let od zveřejnění této zprávy zahájit širokou veřejnou diskusi o různých možnostech, po níž bude následovat další rozbor nákladů spojených s finančními zárukami a posouzení možného výsledku takového opatření. Neočekává se, že budou mezitím členské státy požadovat po provozovatelích krmivářských podniků, aby předložili důkaz o tom, že jsou kryti finančními zárukami. Na základě zkušeností získaných během následujících několika let bude možná nutné vzít v přizpůsobit se nepředpokládaným problémům a/nebo novým politikám. Komise by v tom případě zvážila nezbytné návrhy právních předpisů k řešení těchto problémů prostřednictvím postupu spolurozhodování, který zahrnuje Radu a Evropský parlament.

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005 ze dne 12. ledna 2005, kterým se stanoví požadavky na hygienu krmiv. Úř. věst. L 35, 8.2.2005, s. 1.

## PRÁVNÍ ZÁKLAD

Článek 8 nařízení (ES) č. 183/2005 Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. ledna 2005, kterým se stanovují požadavky na hygienu krmiv, stanoví: „Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě […] zprávu o finančních zárukách v krmivářském odvětví“ kvůli „přípravě na účinný systém finančních záruk pro provozovatele krmivářských podniků.“ […].„Tato zpráva bude kromě šetření stávajících vnitrostátních právních předpisů, systémů a postupů týkajících se odpovědnosti v krmivářském odvětví a odvětvích souvisejících doprovázena případně také návrhy právních předpisů pro takový systém záruk realizovatelný a uplatnitelný na úrovni Společenství. Tyto záruky by měly zajistit krytí celkových nákladů, za něž by provozovatelé byli odpovědní v přímém důsledku stažení z trhu, zpracování nebo zničení krmiva, zvířat a potravin z nich vyprodukovaných.“

## PŘÍPRAVNÉ STUDIE A DISKUSE

Externí konzultant byl pověřen vypracováním studie o finančních zárukách v krmivářském odvětví, jejímž účelem bylo pomoci Komisi při vypracování této zprávy. Studie byla zaměřena na:

– analýzu nákladů předchozích nehod, kdy krmivo, zvířata určená k produkci potravin a potraviny z nich vyprodukované musely být staženy z trhu;

– přezkoumání stávajících právních ustanovení, systémů a postupů na úrovni Společenství i na vnitrostátní úrovni (v EU-25 a jedné zemi mimo EU, která je členským státem EHP[2]), týkajících se odpovědnosti a finančních záruk, a to především v potravinářském a krmivářském odvětví;

– zhodnocení nákladů a proveditelnosti zaměřené na dopad různých možností finančních záruk v krmivářském odvětví.

Pro potřeby této studie byla v roce 2005 provedena rozsáhlá konzultace zúčastněných stran formou schůzek a písemných dotazníků. Schůzky proběhly s evropskými organizacemi zastupujícími provozovatele krmivářských podniků a odvětví pojišťovnictví. Dotazníky byly rozeslány evropským i vnitrostátním organizacím provozovatelů krmivářských podniků a vnitrostátním příslušným orgánům.

Kromě této studie obdržela Komise připomínky od několika evropských a vnitrostátních organizací provozovatelů krmivářských podniků a od dalších zúčastněných stran, zastupujících hlavní výrobce krmiv a potravin, chovatele, krmivářská družstva, výrobce doplňkových látek v krmivech, premixů a krmných směsí, výrobce mlýnských produktů, skladovatele, přepravce a odvětví pojišťovnictví.

[2] Odpovědi přišly od 24 příslušných orgánů, všech členských států EU-25 s výjimkou Řecka a Malty, a také z Norska, jediné ze tří zemí mimo EU, jež jsou členským státem EHP, která se přezkoumání zúčastnila.

## ODPOVĚDNOST V PRÁVNÍCH PŘEDPISECH SPOLEČENSTVÍ

**Smlouvy** nestanovují výslovný právní základ, kterým se Společenství zmocňuje k tomu, aby upravovalo odpovědnost. Nejsou-li takováto pravidla dána, zakládají se případné předpisy Společenství týkající se odpovědnosti na pravomocích, **jež jsou specifické pro daná odvětví**, jako například veřejné zdraví, životní prostředí, zemědělství a doprava.

## FORMY A POSKYTOVATELÉ FINANČNÍCH ZÁRUK

Možnými formami finančních záruk, jež byly podrobeny analýze, jsou: buď dobrovolné, nebo povinné pojištění, bankovní záruky a úspory, sdružené systémy v daném odvětví, například ve formě vzájemné pojišťovny, a zvláštní fondy s veřejnou účastí či podporou. U každé z těchto forem je důležité porozumět podmínkám, za nichž by byl trh schopen či ochoten poskytnout takový produkt.

Povinná řešení znamenají potřebu zajistit, že všichni provozovatelé krmivářských podniků, kteří jsou povinni se tímto požadavkem řídit, tak ve skutečnosti činí. Kontrolu budou mít tudíž na starost příslušné orgány, a to v rámci registračního řízení nebo další činnosti úřední kontroly.

Jedním z problémů, které by takový systém povinného pojištění musel vyřešit, spočívá v tom, jak zajistit finanční záruky i pro ty provozovatele, kteří by byli vnímáni jako příliš rizikoví na to, aby je nějaká pojišťovací společnost či jiný poskytovatel záruk pojistil.

### Možná pojišťovací řešení

*Je možné pojistit případy stažení produktu z prodeje?*

Pojištění může být řešením pokrytí rizika, když jsou splněny zásady předvídatelnosti, nezávislosti, stability a vzácnosti. Předvídatelnost znamená, že lze vypočítat pravděpodobnost výskytu případů stažení v čase, jakož i rozsah populace, kterou je třeba pojistit. Tato zásada se zdá být splněna: existují statistiky přinejmenším největších případů stažení a jejich příčin. Bylo by nicméně třeba vyloučit následné dopady, jako například další případy stažení zapříčiněné již staženou složkou, a to z důvodu jejich značné nepředvídatelnosti. Ty by tak v důsledku spadaly do oblasti pojištění, které uzavírají provozovatelé na nižším stupni řetězce. Nezávislost znamená, že by postižený sám neměl být schopen způsobit stažení vlastního produktu. Zde je situace složitější: takové případy stažení, které jsou jasně zapříčiněny nedbalostí postiženého nebo dalšími jimi zapříčiněnými okolnostmi, by měly být z pojištění vyloučeny. Stabilita znamená, že se počet případů stažení a jejich průměrná hodnota nemění, nebo lze jejich proměny v čase odhadnout. Vzácnost znamená, že případy stažení budou přinejmenším z velké části výjimečné a vzácné. Případy stažení by měly splňovat kritéria stability i vzácnosti.

*Dobrovolné nebo povinné pojištění?*

Pojištění může být povinné, což znamená, že všichni účastníci musejí uzavřít pojištění, aby pokryli předmětná rizika. Povinné pojištění zpravidla bývá podstatně levnější než dobrovolné, neboť rozkládá riziko na všechny účastníky.

Řešení formou dobrovolného pojištění často zahrnuje obtížný problém antiselekce: ti, kdo očekávají, že budou pojištění potřebovat – tj. ti, kdo očekávají, že budou muset stahovat produkty z trhu – pojištění uzavřou. To bude znamenat, že riziko pro pojištěné bude obecně vyšší, čímž se zvýší i pojistné. Otázkou související s finančními zárukami navíc zůstává, co bude dobrovolné řešení znamenat pro ty, kdo se rozhodnou dobrovolné pojištění neuzavřít – jakou finanční záruku by mohli poskytnout?

*Spoluúčast, zajištění, řízení rizik*

Pojištění obvykle zahrnuje spoluúčast, vyjádřenou buď v procentech nebo v absolutní hodnotě nebo jako kombinace obou. To znamená, že poškozený ponese odpovědnost za veškeré náklady do výše stanovené spoluúčasti a zbytek nákladů uhradí pojišťovací společnost. Úhrada pojištění ze strany pojišťovací společnosti zpravidla nemívá stanovenu horní mez. V případě velmi vysokých pojistných pohledávek bývají ale pojištění obvykle zajištěna zajišťovnami, které přebírají riziko velmi vysokých pojistných pohledávek za prvního pojistitele. Je třeba, aby bylo pojistné krytí dobře a jasně vymezeno, a měla by být podle zásady nezávislosti vyloučena veškerá rizika, kdy pojištěné osoby mohou pojistné pohledávky ovlivňovat. Riziko mohou zmírnit preventivní opatření a dobré řízení rizik ze strany pojištěných. To se často odrazí na výši pojistného, jež může být motivačním faktorem ke snížení rizika výskytu případů stažení. A konečně, pojistné produkty někdy zahrnují právo na dodatečné pojistné k pokrytí výjimečných ztrát. To by znamenalo, že po roce, v němž došlo k uplatnění vysoké pojistné pohledávky, by obvykle došlo k přizpůsobení výše pojistného tak, aby odpovídalo nové míře rizika, ale rovněž by došlo k výběru dodatečných plateb, aby se zajistilo odškodnění poškozených s velkými ztrátami.

*Pojistné*

Výše pojistného se obecně vypočítává s ohledem na faktory, které ovlivňují riziko: některé oblasti podnikání mohou mít vyšší pravděpodobnost stažení. Větším rizikům a ztrátám jsou přirozeně vystaveny větší podniky, vliv může mít kupříkladu i poloha. Roky bez pojistných pohledávek mohou znamenat nižší pojistné; výši pojistného může snížit i prevence rizik. Stanovená výše spoluúčasti může přirozeně výrazným způsobem ovlivnit výdaje pojišťovací společnosti, a tím i výši pojistného. Výše spoluúčasti by měla být v obvyklých případech stanovena tak, aby v jejím rámci mohl výdaje vzniklé stažením produktu za běžných okolností uhradit sám provozovatel.

*Kolik by mělo pojištění stát?*

Provozovatelé krmivářských podniků již v minulosti vyřizovali menší případy stažení sami a zdá se, že není žádný zvláštní důvod tento postup měnit. Nicméně v případě velkých pohledávek, které mají výrazný rozsah a vážný dopad, by jejich prostředky byly nedostatečné. To by naznačovalo, že vhodným řešením může být pojištění s relativně vysokou spoluúčastí.

Provozovatelé krmivářských podniků v současnosti vnímají náklady na systém pojištění jako konkurenční znevýhodnění, neboť se obávají velmi velkých výdajů. Pokud by se ale pojistné řešení finančních záruk omezovalo jen na velmi vysoká rizika, pojistné částky by dosti pravděpodobně mohly být vcelku přiměřené. Pokud by se kupříkladu spoluúčast stanovila do výše provozovatelova ročního příjmu či obratu – a pokrývala by tak pouze velmi velké ztráty ze stažení produktu – výše pojistného by nebyla nijak výrazná. V současnosti jsme v rámci trhu s hospodářskými zvířaty, jehož obrat v roce 2005 činil 129 miliard EUR (EU-25), zaznamenali několik málo velkých případů stažení, které si vyžádaly výdaje ve výši zhruba 3 miliard EUR na asi 5 milionů provozovatelů v průběhu posledních 5 až 10 let. Hrubý výpočet – dlužno poznamenat, že jej lze vnímat pouze jako velmi přibližný a nepřesný ukazatel výše příslušných výdajů – by znamenal, že skutečné výdaje nejvyšších případů stažení rozdělené rovným dílem na každého provozovatele a rok činí pouhých 60 až 120 EUR.

*Co by mohlo být realizovatelným pojistným řešením?*

Provozovatelé byli až dosud schopni řešit menší rizika sami, a proto je zřejmě možné, aby tak činili i nadále. Budou nicméně potřebovat ochranu prostřednictvím finančních záruk proti výdajům a důsledkům rozsáhlejších, nejzávažnějších případů stažení. Realizovatelným řešením pro zajištění finančních záruk prostřednictvím pojištění by mohlo být povinné pojištění, jež by krylo všechny provozovatele a vyznačovalo se výrazně vysokou spoluúčastí. Toto řešení by ale muselo být přijato odvětvím pojišťovnictví a zajišťovateli – ve všech příslušných zemích by měli existovat pojistitelé nabízející tyto produkty. V některých zemích EU taková řešení již existují v podobě pojištění odpovědnosti za škodu produktu, ale žádná z těchto pojištění nejsou povinná. Pojištění pro případ stažení krmiva by mohlo být součástí takového pojištění nebo jeho rozšířením.

**Soukromá řešení**

Pokud by provozovatelům nebyla uložena žádná povinná řešení, mohli by kupříkladu uzavřít dobrovolné pojistné krytí, jak je popsáno výše. Mohou se rovněž chránit pouze prostřednictvím bankovních úspor.

Bankovní úspory by nicméně znamenaly, že by se pro případ těchto stažení v bankovních účtech či jiných formách úspor vyhradila výrazně větší částka, než jaká by byla zapotřebí v případě jiných možností, a to by z hlediska společnosti asi nepředstavovalo účinné řešení. Běžné úspory by navíc nepokryly možné, byť nepříliš pravděpodobné, velké případy stažení. I kdyby úspory poskytovaly dostatečnou finanční záruku, stále by bylo třeba najít řešení pro ty případy, kdy výdaje na stažení přesáhnou výši úspor.

Možné řešení by pravděpodobně přeci jen mohla nabídnout kombinace pojištění, které by pokrývalo vzácné velké případy stažení, a úspor k pokrytí případů „běžných“.

Dobrovolné pojištění jakožto samostatný produkt by jako řešení finančních záruk přinášelo některé zjevné problémy. Za prvé, pojištění by neuzavřeli všichni. Jaké by byly finanční záruky těchto ostatních provozovatelů? Za druhé, dobrovolné pojištění by pravděpodobně nebylo příliš populární, neboť pojistné částky by se mohly ukázat jako dosti vysoké. To proto, že pojištěním se zpravidla kryjí ti, u nichž je vysoká pravděpodobnost, že budou pojistné krytí brzy potřebovat, tj. ti, u nichž je vysoká pravděpodobnost případu stažení. Pojišťovnictví by také před poskytnutím takového pojištění požadovalo dostatečně široký zájem trhu.

Další možnou kombinací by mohlo být doplnění povinného pojištění s vysokou spoluúčastí dobrovolným krytím menších rizik. V tomto případě by provozovatel zakoupil dodatečné pojistné krytí s nižší spoluúčastí.

**Bankovní záruky**

Další možností je poskytnutí bankovních záruk. To by v praxi znamenalo, že by provozovatel od banky zakoupil záruku na smluvenou částku. Tato částka by byla uvolněna v případech předem stanovených mezi provozovatelem a bankou. Takové záruky bývají obvykle nákladnější než odpovídající pojistné produkty. Překážkou by se mohla ukázat i jejich dostupnost, neboť banky nemusejí být takové záruky ochotny nabídnout.

**Sdružení**

Je otázkou, zdali spojení všech provozovatelů krmivářských podniků, nebo těch, kteří působí na stejné úrovni příslušného odvětví, a vytvoření obchodního sdružení za účelem krytí nákladů jednotlivých členů v případě stažení krmiva představuje vhodnou finanční záruku ve smyslu navrhovaného nařízení. Pokud by pro takový projekt bylo možné získat širokou podporu a pokud by bylo možné zajistit jeho účinnost, mohl by být na trhu realizován různými způsoby buď jako alternativa k povinnému pojištění či jako jeho doplnění. V praxi by toto pravděpodobně znamenalo vytvoření zvláštní vzájemné pojišťovny pro účely krytí těchto rizik v příslušném odvětví. Sdružení provozovatelů by mohlo poskytnout nezbytné prostředky představující záruku (počáteční kapitál) a odborné znalosti nebo převzít povinnosti v oblasti dohledu nad daným sdružením či vzájemnou společností. Takové sdružení by pravděpodobně muselo mít celoevropský rozsah, aby disponovalo dostatečně širokým základem k zajištění platební schopnosti sdružení. Částky vybírané od jednotlivých členů takového sdružení by byly stanoveny víceméně podobně jako jiné pojistné částky. Na rozdíl od pojištění s ročními pojistnými částkami by zde v případě, že by k žádnému stažení nedošlo, nebyly peníze ztraceny, ale zůstaly by k dispozici pro budoucnost, takže by případně bylo možné poplatek snížit. Sdružení by také mohlo svým členům ukládat povinnost dalších dodatečných plateb v letech velkých pojistných škod.

**Zvláštní fondy**

Situace je zcela odlišná, vezmeme-li v úvahu systémy veřejného přerozdělování, včetně účasti příslušných zodpovědných orgánů, jako tomu bylo kupříkladu v případě krytí ztrát vzniklých v důsledku epidemií hospodářských zvířat v některých zemích EU. Partnerství veřejného a soukromého sektoru může nabývat různých forem, od státních institucí, jako jsou úřady sociálního pojištění, po soukromé fondy s povinným členstvím a pod státním dozorem. Veškeré problémy týkající se pojistitelnosti jsou snadno odstraněny, když stát v případě ztráty zajistí platby z fondu. To lze řešit například prostřednictvím účasti státu, dotacemi formou částečného převzetí ztráty, předběžným financováním velkých ztrát, jež by bylo vybráno později, a dalšími formami záruk.

Problémem, který souvisí se zvláštními fondy, je to, že představují výrazný zásah ze strany státu, což stojí v rozporu se zásadami tržního hospodářství a musí být jasně zdůvodněno, jako v případě přírodních katastrof či epidemií hospodářských zvířat. Stát navíc vyrovnává schodky tak, že přebírá nepojistitelná rizika a nabízí zajištění ztrát nadměrného rozsahu, čímž využívá veřejné fondy k odstranění škod způsobených soukromými provozovateli.

## STŘEDNĚDOBÉ NELEGISLATIVNÍ KROKY

Z důvodu složitosti celého problému a vzhledem k tomu, že **je obtížné systém finančních záruk okamžitě zavést**, bude po této zprávě následovat široká veřejná diskuse. Komise proto navrhuje:

– zahájit diskusi s provozovateli, **sektorem pojišťovnictví**, členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami o různých možnostech finančních záruk a také podnítit různé **poskytovatele finančních záruk**, aby **vytvořili produkty**, které by odpovídaly budoucímu nárůstu poptávky po finančních zárukách a přitom zohlednili mechanismus pro **zabránění riziku** a **spouštěcí mechanismus**, na něž upozorňuje tato zpráva.

– zahájit diskuse s **členskými státy** za účelem:

– prosazování zásad osvědčených postupů při **řízení rizik** s ohledem na případy stažení **potravin** a krmiv, a to zvláště v případě **nehod velkého rozsahu**, s cílem vytvořit obecné **pokyny** pro postup v této oblasti; a

– **vyjasnění** otázky **odpovědnosti** v souvislosti s případy stažení potravin a krmiv.

Tyto přechodné kroky by měly být ukončeny během 2 let od zveřejnění této zprávy. Neočekává se, že budou mezitím členské státy požadovat po provozovatelích krmivářských podniků, aby předložili důkaz o tom, že jsou kryti finančními zárukami. Komise mimoto provede další rozbor nákladů spojených s finančními zárukami, po němž bude následovat posouzení možného výsledku takovýchto opatření.

## ZÁVĚRY

Provozovatelé potravinářských a krmivářských podniků ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce zajistí v podnicích, které řídí, aby potraviny a krmiva splňovaly požadavky potravinového práva, které se týkají jejich činnosti, a kontrolují plnění těchto požadavků. **Ačkoli pravidla odpovědnosti týkající se potravinového práva je třeba přijmout na vnitrostátní úrovni obecně, provozovatelé krmivářských podniků jsou v rámci právních předpisů Společenství odpovědní za každé porušení příslušných právních předpisů o bezpečnosti krmiv.** Dosud se po nich nicméně nepožaduje, aby předložili důkaz finančních záruk a zaručili tak, že jsou s to zaplatit náklady, za něž jsou odpovědní.

**Právní předpisy Společenství** s výjimkou nákladů vyplývajících z **dalších úředních kontrol** konkrétně neupravují odpovědnost v potravinářském odvětví. Požadují namísto toho po členských státech, aby jednotlivá opatření stanovovaly samy. Pokud jde o **odvětví krmivářské**, Společenství stanovuje zvláštní pravidla týkající se odpovědnosti v oblasti hygieny krmiv, jejich uplatnitelnost ale v praxi závisí na vnitrostátních právních předpisech, které stanoví právní vztahy a povinnosti, na nichž se zakládá odpovědnost, jakož i skutečnosti, okolnosti a podmínky, za nichž takové vztahy a povinnosti vznikají. Pokud jde o odpovědnost, sledované **vnitrostátní systémy** se vyznačují určitými rozdíly. Stažení, která nařizují příslušné orgány, navíc obecně vycházejí z právních předpisů daného členského státu, posouzení rizika a správního rozhodování. To v důsledku znamená, že se finanční riziko provozovatelů krmivářských podniků související s odpovědností za možné případy stažení a likvidace může podle jednotlivých zemích lišit.

**Finanční záruky v krmivářském odvětví –** např. formou pojištění, bankovních záruk, úspor, sdružení a fondů – **v zásadě představují technicky realizovatelnou možnost**. Nicméně míra, v jaké budou provozovatelé krmivářských podniků ve skutečnosti moci získat krytí, závisí na **návrhu** každého systému finančních záruk. Existuje riziko, že by systém finančních záruk, který by nebyl správně navržen a nezohledňoval **kritéria pojistitelnosti,** mohl vést k situaci, kdy by bylo krytí na soukromém trhu téměř nedosažitelné či dostupné pouze za neúměrně vysoké pojistné. **Pro nabídku finančních záruk** by měly být jasně stanoveny **meze krytí** a jednoznačně vymezeny **spouštěcí mechanismy** .

Ačkoli pojištění odpovědnosti produktu již v některých členských státech existuje, praktická zkušenost zejména s **pojištěním pro případy stažení produktu v krmivářském odvětví** je stále minimální. V současnosti se přesně neví, jak by byla v případě takového pojištění nastavena výše pojistného, pokud by kupříkladu mělo pokrývat události stažení a likvidace krmiva velkého rozsahu – míra spoluúčasti by tak mohla být nastavena značně vysoko. Některé systémy jsou nicméně v odvětví krmných směsí již buď v provozu, nebo se připravují. Většina pojistitelů se v současnosti velmi zdráhá vstoupit na trh, ačkoli někteří jsou podle všeho ochotni za velmi přísných podmínek hodnocení rizika toto nebezpečí podstoupit. Hlavní otázkou proto zůstává nikoli to, zda je takové pojistné krytí případů stažení a likvidace krmiva dostupné (v některých zemích dostupné je), nýbrž jak, kdy a za jakých podmínek budou hlavní evropští pojistitelé ochotni vstoupit na trh.

**Odvětví pojišťovnictví se staví proti povinnému systému finančních záruk v krmivářském odvětví –** zavedení jakéhokoli povinného pojištění by se obecně setkalo se silným odporem ze strany pojišťovnického odvětví, a to kvůli zjevným problémům, které se s takovým řešením pojí. Národní sdružení pojistitelů toto řešení před několika lety zkoumala a před jakýmkoli vytvářením pojištění pro případ stažení produktu v krmivářském odvětví varovala. Kromě toho pochybují, že by takový systém umožnil provozovatelům krmivářských podniků splnit požadavky týkající se finančních záruk, či naplnil cíle této strategie, spočívající v přesunu nákladů na stažení a likvidaci produktu z veřejného sektoru do soukromého. Pojištění odpovědnosti za škodu produktu již nicméně v několika členských státech existují a jejich struktura a dosah nemá daleko k pokrytí, o které se usiluje zde.

**Proti systému finančních záruk se staví i mnoho zástupců provozovatelů krmivářských podniků a v případě, že by takový systém měl být zaveden, by upřednostňovali, aby byl dobrovolný.** Výhodou **dobrovolného systému** je, že by dával možnost uzavírat smlouvy podle specifických potřeb a podmínek jednotlivých provozovatelů, aniž by diskvalifikoval ty provozovatele, kteří by nebyli ochotni či schopni participovat. Hlavní nevýhoda této alternativy spočívá v tom, že by pojistné bylo pravděpodobně vysoké, a pokud by nebylo povinné, existovalo by možná jen nízké procento krytých provozovatelů, a to tím spíše vzhledem k velké výši pojistného. Za předpokladu, že by tomu tak bylo, by odpovědní provozovatelé postižení nehodou ale nekrytí finančními zárukami museli hledat prostředky na to, aby byli schopni uhradit náklady na stažení a likvidaci produktu. Pokud by je nebyli schopni uhradit, nebo by je nezaplatili, ohrozilo by to cíl vyhnout se vynakládání veřejných fondů na nehody související s bezpečností krmiv. Je tudíž nepravděpodobné, že by takový systém v případech krizí velkého rozsahu snížil finanční břemeno zatížení veřejných orgánů. Tlak na vlády, aby poskytly podporu postiženým podnikům, by nepolevil.

Některé **příslušné orgány** systém finančních záruk podporují, jiné jej mohou zvážit, mají však rozdílné názory v otázce, zdali by takový systém měl být povinný či nikoli.

Pozměněná Lisabonská strategie určuje jako jednu z priorit pro EU **zjednodušení**. Jejím cílem je dosažení růstu a vytvoření pracovních příležitostí v Evropě, a proto se zaměřuje na ty prvky *acquis*, které se týkají konkurenceschopnosti podniků v EU. Jejím celkovým cílem je přispívat k vytváření evropského regulačního rámce, který splňuje nejvyšší normy tvorby právních předpisů a respektuje zásady subsidiarity a proporcionality. V tomto ohledu je cílem zjednodušení **dosáhnout, aby právní předpisy jak na úrovni Společenství, tak i na vnitrostátní úrovni byly méně zatěžující, snadněji se používaly a v důsledku toho účinněji dosahovaly příslušných cílů.**

Opatření stanovená v nařízení o **hygieně krmiv**, jako například ustanovení týkající se určování původu krmiva, možnosti zpětného vysledování, hygieny, zásad HACCP a registrace, společně s dalšími **právními předpisy týkajícími se bezpečnosti potravin**, tvoří důležité kroky, jež byly učiněny s cílem omezit rizika a předejít výskytu nehod. **Budou-li provozovatelé krmivářských podniků důsledně provádět všechna tato opatření, mělo by to napomoci snížení pravděpodobnosti velkých nehod v odvětví krmiv a potravin**, podobných těm, jichž jsme byli svědky v posledních letech. Nový rámec **úředních kontrol**, který v současnosti zavádějí příslušné orgány, aby ověřily, zdali provozovatelé podniků jednají v souladu s právními předpisy, by se mohl stát dalším účinným nástrojem k **posílení bezpečnosti krmiv a potravin**.